

หอการค้าไทย
THE THAI CHAMBER OF COMMERCE
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
BOARD OF TRADE OF THAILAND

เศรษฐกิจหมุนเวียน...ที่ “ธุรกิจเล็ก ๆ ก็ทำได้”

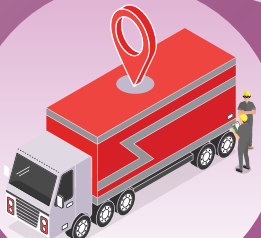
บทเรียนจากบริษัทขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดเล็ก

สแกน QR CODE
เพื่อรับชมวิดีโอ

ชุด 4: “คิดใหม่ ทำใหม่” ยกกระดับคุณค่าด้วยการออกแบบ
บทเรียน 4-2: “โลจิสติกส์สีเขียว”
ลดต้นทุนขนส่งของ SMEs

จาก ระบบบริหารการขนส่งสินค้า
ของ บริษัท ไทยน้ำทิพย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ต้นทุนของสินค้าและการส่งมอบบริการให้แก่ลูกค้า ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ “ต้นทุนด้านการขนส่ง” โลจิสติกส์จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ช่วยตอบโจทย์ด้านเวลาและด้านคุณภาพ การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีจะช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานธุรกิจ โดยเฉพาะต้นทุนด้านพลังงาน ที่สำคัญคือ ช่วยลดผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขนส่งซึ่งมีปริมาณมากเป็นอันดับ 2 ในภาคพลังงาน รองจากการผลิตไฟฟ้า

ความท้าทายสำหรับ ผู้ประกอบการ

**ในขณะที่น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาแพงและ
มีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ** ส่งผลกระทบต่อ

ต้นทุนการขนส่ง โดยเฉพาะการกระจายสินค้าด้วยรถบรรทุก
ที่ต้องส่งถึงระดับท้องถิ่นจำนวนมากในจังหวัดต่าง ๆ ทำให้
ต้นทุนทางธุรกิจสูงขึ้นตามไปด้วย ขณะเดียวกัน วิกฤตภาวะ
เรือนกระจกที่เป็นความท้าทายระดับโลกก็ทำให้บริษัทจำเป็นต้อง
เร่งยกระดับมาตรการดำเนินงานเพื่อมุ่งลดการปล่อย
ก๊าซคาร์บอนในทุกขั้นตอน จึงเป็นความท้าทายที่จะต้องค้นหา
ทางออกในกระบวนการของโลจิสติกส์เพื่อให้สามารถจัดการ
กับปัญหาดังกล่าวได้ดีพอ

ตอบโจทย์ปัญหา

กรณีตัวอย่าง การนำเทคโนโลยีระบบ
เทเลเมติกส์ (Telematics) เข้ามาพัฒนา
ประสิทธิภาพการกระจายสินค้า และช่วย
ลดต้นทุนขนส่งของ บริษัท ไทยน้ำทิพย์
คอร์ปอเรชั่น จำกัด

โลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics)

โดยใช้ระบบเทเลเมติกส์ (Telematics) เป็นแนวทางการ
บริหารจัดการการกระจายสินค้าด้วยรถบรรทุกที่ธุรกิจนำมาใช้ได้
ไม่ยาก โดยปรับปรุงระบบและเครื่องมือที่มีอยู่ อาศัยเทคโนโลยี
ที่ได้รับการออกแบบเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการ
ขนส่งวัตถุดิบและสินค้าจากต้นน้ำไปถึงปลายน้ำของห่วงโซ่
อุปทาน สามารถลดต้นทุนพลังงาน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
และเพิ่มความปลอดภัย

คุณพิศขจี พงศ์
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ – โลจิสติกส์
บริษัท ไทยน้ำทิพย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

**“หัวใจสำคัญของงานด้านการขนส่งอยู่ที่การบริการ
และเวลาของการขนส่ง ไทยน้ำทิพย์พยายามพัฒนา
ระบบการขนส่ง โดยใช้หลักการวางแผนนำการปฏิบัติการ
เพื่อให้การขนส่งเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงนำระบบ
เทเลเมติกส์บริหารและติดตามงานขนส่งมาใช้ เพื่อลด
ต้นทุนการขนส่งจากการลดระยะทางและลดการใช้
เชื้อเพลิง รวมทั้งสร้างความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน
และทรัพย์สินของบริษัท”**

**“เทเลเมติกส์ ประกอบ
ด้วยระบบที่ติดตั้งกับตัวรถ**

เพื่อติดตามและรายงานพฤติกรรมรถว่ามี
เหมาะสมหรือไม่ เช่น อัตราความเร็ว เส้นทางที่ใช้ การ
ใช้รอบของเครื่องยนต์ การเบรกและแรงเหวี่ยงของรถ
ซึ่งมีผลต่อการสิ้นเปลืองของเชื้อเพลิง ติดตามดูสภาพ
ความพร้อมของคนขับ ดูสภาพแวดล้อมภายนอก พร้อม
ระบบแจ้งเตือนเพื่อช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้คนขับ
ที่สำคัญ ระบบจะส่งข้อมูลทั้งหมดไปที่ศูนย์ควบคุมการ
กระจายสินค้า เพื่อมอนิเตอร์อีกชั้นหนึ่งว่ามีสิ่งใดที่
ต้องระมัดระวัง”

คุณรัชฎาพร ไชยศรี
ผู้จัดการวางแผนกระจายสินค้า
บริษัท ไทยน้ำทิพย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

**“เรามีการวางแผนเส้นทางขนส่งล่วงหน้าโดยเน้นใช้
เส้นทางหลัก หลีกเลี่ยงการใช้เส้นทางลัดเพื่อลดความ
เสี่ยงจากถนนแคบ หรือรถติดหล่ม เทเลเมติกส์จะ
ติดตามพฤติกรรมของคนขับ ถ้าขับเกินความเร็วที่
กำหนดหรือออกนอกเส้นทางระบบจะแจ้งเตือนภายใน
รถทันที และส่งการแจ้งเตือนไปที่คอมพิวเตอร์ของ
ห้องควบคุม เช่นเดียวกับหัวหน้างานจะทราบจากการ
มอนิเตอร์ผ่านโทรศัพท์มือถือที่ติดตั้งแอปพลิเคชันไว้
นับจากติดตั้งระบบนี้มาเป็นเวลา 4 ปี เราสามารถ
ประหยัดอัตราการใช้เชื้อเพลิงในการขนส่งลงได้ 35
เปอร์เซ็นต์ และการเกิดอุบัติเหตุลดลงอย่างเห็นได้ชัด”**

**“การพัฒนาของเราเริ่มต้นจาก
ระบบเทเลเมติกส์ที่มี GPS สำหรับ**

tracking เส้นทางและดูความเร็วการขับขี่เพื่อตอบ
โจทย์เรื่องการประหยัดเชื้อเพลิง ต่อมา มีการติดตั้งกล้อง
แบบ AI camera เพิ่มเติม สำหรับส่องดูสภาพของ
คนขับและส่องดูสภาพภายนอกรถ เพื่อติดตามพฤติกรรม
การขับรถว่าเป็นอย่างไร รวมทั้งติดตั้งกล้อง 5 แชนแนล
รอบตัวรถ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการขับแก่พนักงาน
และบันทึกคลิปวิดีโอ เพื่อประโยชน์เวลาที่รถมีอุบัติเหตุ
เกิดขึ้น ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับรถขนส่งขนาดใหญ่
ส่วนรถขนส่งขนาดเล็กอาจไม่ต้องลงทุนแบบนี้”

ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้ประกอบการ

1

ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและวางกลยุทธ์เพื่อลดการใช้พลังงานในการขนส่งสินค้า และเพิ่มประสิทธิภาพด้านเวลาความปลอดภัยซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของโลจิสติกส์ รวมถึงลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

2

พัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการวางแผนเส้นทางการขนส่ง การคำนวณระยะทาง การควบคุมอัตราความเร็ว พร้อมกับการลงทุนกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้ เช่น ระบบเทเลเมติกส์เพื่อการบริหารและติดตามการขนส่งด้วยรถบรรทุก

3

สื่อสารทำความเข้าใจกับพนักงานผู้ปฏิบัติงานให้เห็นประโยชน์ของระบบเทเลเมติกส์ที่จะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพดีขึ้น และคนทำงานคือพนักงานขับรถมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

4

ประชุมหัวหน้างานทุกสัปดาห์ เพื่อสรุปข้อมูลและประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทั้งในเรื่องประสิทธิภาพการขับขี่และประสิทธิภาพความปลอดภัย

5

จัดอบรมบุคลากรฝ่ายปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานที่ดีขึ้น ทำให้เกิดการใช้อย่างคุ้มค่าและสามารถบริการได้อย่างรวดเร็วตามความคาดหวังของลูกค้า

6

ลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นของผู้ประกอบการแต่ละราย โดยยึดหลักการใช้งานอย่างเหมาะสม และคุ้มค่า เช่น จำนวนกล้องที่ติดตั้งแพลตฟอร์มสำหรับติดตามรถขนส่ง

ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการจะได้รับ

ผู้ประกอบการ SME ที่ประยุกต์เทคโนโลยีระบบเทเลเมติกส์เป็นแนวทางปฏิบัติ จะได้รับประโยชน์ดังนี้

- 1. ช่วยลดต้นทุนด้านพลังงานจากกระบวนการขนส่ง** โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งที่มีการวางแผนเส้นทางและการควบคุมอัตราความเร็ว
- 2. ช่วยลดอุบัติเหตุและการสูญเสีย** เพิ่มความปลอดภัยให้แก่งานขับรถและทรัพย์สินของบริษัท
- 3. ลดปริมาณการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล** ตอบสนองต่อเป้าหมายของธุรกิจในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนต้นเหตุของภาวะโลกร้อน
- 4. ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์แบรนด์ของสินค้า** และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับแนวโน้มการค้ายุคใหม่ที่ต้องใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของธุรกิจ

กุญแจสู่ความสำเร็จ: แนวทางสำหรับ SME

- 1. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโลจิสติกส์สีเขียว** ช่วยลดต้นทุนและลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน
- 2. รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับขนาดธุรกิจ** สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการระบบขนส่ง
- 3. เน้นหลักการวางแผนนำการปฏิบัติ** ด้วยการใช้ข้อมูลจากระบบเทเลเมติกส์มาวางแผนเส้นทาง และกำหนดข้อปฏิบัติที่ดีแก่พนักงานขับรถ สร้างความเข้าใจและความตระหนักแก่พนักงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะธุรกิจรายเล็ก

เทคโนโลยีที่ใช้สนับสนุนระบบโลจิสติกส์มีความก้าวหน้าและหลากหลาย ผู้ประกอบการสามารถเลือกได้ตามความเหมาะสมกับขนาดธุรกิจของตน เทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถตอบโจทย์ธุรกิจขนาดเล็ก โดยเริ่มต้นจากรถขนส่งสินค้าเพียง 1 คัน ก็สามารถติดตั้งระบบเทเลเมติกส์ได้ ด้วยการเช่าและเสียค่าใช้จ่ายตามจำนวนรถที่ใช้ ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กสามารถพัฒนาโลจิสติกส์ได้ไม่ต่างจากบริษัทขนาดใหญ่

คุณพิศษุณี พองภู
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ – โลจิสติกส์
บริษัท ไทยน้ำทิพย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

“เทคโนโลยีช่วยให้เรามีข้อมูลที่จากระบบการติดตามที่ดี จึงสามารถพัฒนาประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องจนได้
ระยะทางขนส่งที่ดีที่สุด ใช้รอบของเครื่องยนต์และความเร็วในการขับข้อย่างเหมาะสม ทั้งหมดส่งผลให้เกิดการใช้พลังงาน
ลดลง ทำให้ทุกวันนี้อัตราการใช้น้ำมันของไทยน้ำทิพย์มีประสิทธิภาพในระดับแนวหน้าของประเทศไทย ซึ่งแน่นอนว่า การปล่อย
คาร์บอนไดออกไซด์ก็น้อยลงไปด้วย โดยเราตั้งเป้าที่จะพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้ได้ตามมาตรฐานสากล”

เศรษฐกิจหมุนเวียน หรือ Circular Economy “CE”

ส่งเสริมการรักษาคุณค่าของผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ และทรัพยากร
ให้ยาวนานมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยการส่งกลับคืนสู่วงจร
ผลิตภัณฑ์ภายหลังจากสิ้นสุดการใช้งาน และการลดการสร้างขยะ
คณะกรรมการยุโรป (The European Commission)

เจ้าของและอำนวยการบริหาร โดย

หอการค้าไทย
THE THAI CHAMBER OF COMMERCE
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
BOARD OF TRADE OF THAILAND

อำนวยการผลิตและเผยแพร่ โดย

สถาบันวิทยาการเศรษฐกิจหมุนเวียน
เพื่อผู้ประกอบการและผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สนับสนุนการดำเนินงาน โดย

สนับสนุนบทเรียนเศรษฐกิจหมุนเวียน โดย

